

Előfizetési árak:
 évre . . . 90 Leu
 Negyed évre . . 45 Leu
 Egy hóra . . . 15 Leu
 Hirdetés — Nyílttér
 díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
 SZÉKELY UJSÁGOT
 néhai Molnár Emil,
 a
 SZÉKELY HIRLAPOT
 Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloșcă și Crișan
 (volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:
Dr. I. Diénes Ödön

ELÉRKEZETT AZ IDEJE A SZÉKELY AUTONOM ISKOLÁK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK.

Dr. Molnár Dénes nagyfentősságu javaslata az Országos Magyar Párt plenuma előtt — A háromszékmezei Magyar Párt vezérőlbizottságának ülése.

A mai vajudó időknek igazán vajudó kérdése lett kisebbségi életünk horizontján az iskolák kérdése. Az iskolák felett megkondukt lélekharangok serkentőt zugnak füleinkbe és vigyázz!-t kiáltanak fásulni kezdő sziveinkbe.

Vigyázzatok és mentsétek meg, a mi megmenthető. Kapaszkodjatok bele a jog szekérébe és bármilyen tüzes, makrancos, ravasz csikó annak a rudasa, ne engedjétek magatokat lezavartatni. Az az igazság pedig nem az utszéli táblák lemosható iránymutatója, hogy egyszer a miről lemondottunk, azt vissza nem szerezhettük.

A gyászos trianoni szerződés jogokat zuzott össze, ugyanakkor azonban jogokat is — ha csak morzsákat — biztosított az anyatestről leszakított magyarságnak.

Ilyen, törvényben biztosított joga a székely-magyar népünknek a székely autonóm iskolák, mely a trianoni szerződés becikkelyezett egyezménye lévén, alkotmánytörvényt képez, azonban a kérdés megoldása még mindig nem jutott a megvalósítás stádiumába.

A székely faji kérdés nagy horderejét már régen felismerte a magyar kisebbségi politika egyik harcosa, dr. Molnár Dénes és a párt keretein belül küzdött is annak napirendre tűzése mellett. A magyarság életében azonban voltak olyan problémák, melyek miatt a kérdést elodázták. Most aztán a kérdés újból homloktérbe került. Dr. Molnár Dénes elérkezettnek látta az időt, hogy a trianoni szerződés által biztosított eme jognak a megvalósítását követelje a Magyar Párt a kormánytól.

A kérdést felőlelő tanulmányát és indítványát a háromszékvarmegyei Magyar Párt intézőbizottsága a múlt hétfőn Sepsiszentgyörgyön tartott ülésén tűzte napirendre és többek hozzászólása után az erre vonatkozó javaslatot egyhangulag elfogadta.

Elsőnek dr. Molnár Dénes ismertette indítványát. Elérkezettnek látja az időt ahoz, hogy a gyakorlati megvalósítás érdekében a küzdelmet megindítsuk.

Dr. Keresztes Károly, dr. Szalay Mátyás, Fábián László, Palmi Béla és Tókes József hozzászólásai után az intézőbizottság határozatilag kimondja, hogy

Háromszékmezei Magyar Pártja ragaszkodik a párisi egyezmény 11 szakaszában biztosított székely autonóm iskolák megvalósításához s ennek érdekében az összes illetékes politikai és egyházi tényezőket a megfelelő lépések megtételére kéri fel

Indokolásul a Háromszékvarmegyei Magyarpartti tagozatának intéző bizottsága, mint az Orsz. Magyar Párt egyik szerve kimondja, hogy elérkezettnek látja az időt, hogy

1. követelje a székelység egyetemere részére, mint autonóm szervvel igazga-

tandó iskola-fenntartó részére azt a jogot, amit a párisi egyezmény 11. cikke biztosított, vagyis hogy az iskolák költségeit az állami költségvetés fedezze, de ez iskolákkal az autonóm székely iskolai szerv rendelkezze, az állítsa össze ez iskolák költségvetéseit, ossza fel az állampénztárból közvetlenül hozza kiutalandó szükségleti összegeket, gyakorolja a tanszemélyzet alkalmazását és a felettük gyakorlandó fegyelmi jog is ezt a megalkotandó autonóm székely iskolai szervet illesse meg,

2. ugyanezen egyezmény 9. cikke alapján az akár területi, akár személyi alapon a szorosabb értelemben vett székelységhez nem tartozó magyar anyanyelvű kisebbségi testvér nemzet részére a saját költségén való iskolafentartási jogot oly értelemben, hogy ugyanezen egyezmény 10. cikkének második bekezdése alapján az adófizetés arányában az államsegély folyósítások akár az egyházak, akár mások (egyesek, vagy intézmények) mint iskolafentartók részére.

3. Ily értelmű határozatok hozatala céljából az Orsz. Magyar Párt központi Elnöksége utján megkeresi az összes magyarpárti tagozatokat.

4. Az O. M. P. központját egyben felkéri, hogy úgy a politikai, mint az egyházi forumoknál a kérdés gyakorlati megoldása érdekében konkrét javaslatot tegyen.

Dr. Molnár Dénes a javaslat statisztikai alátámasztásához a következőket adta elő:

Az Erdélyi magyar évkönyv 36-ik oldalán olvasható és Jakabffy Elemér dr.-nak Erdély statisztikája című művéből, továbbá a Magyar Kisebbség 1930 évi II. kötetének 839, továbbá 1931 március 16, május 1, május 16, június 5 és június 16-iki számainak 238, 359, 396, 431, 466 és 469 oldalain olvasható adatokból összeállítva:

A csatolt területek összes róm. katolikusainak száma 950.000, ebből a régi Erdély területén lakó katolikusok száma kereken 350.000, az egyéb területeken lakó magyar katolikusok száma körülbelül 300.000, az Erdély területén lakó katolikus gyermekek 207 iskolába kereken 20.000 járnak. Ezeket mind magyarnak veszem.

A temesvári püspökséghez tartozó magyar elemi iskolák száma 14, a magyar tanulók száma 2151.

A nagyváradi róm. kath. püspökséghez tartozó magyar elemi iskolák száma 51, a magyar tanulók száma 4210.

A szatmári róm. kath. püspökséghez tartozó magyar elemi iskolák száma 26, a magyar tanulók száma 3563.

Az összes magyar katolikus elemi iskolák száma 298 és a magyar tanulók száma kereken 30.000.

E számból Csik, Háromszék, Udvarhely, Marosszék, Küküllő és Torda vidék róm. kath. magyar iskoláinak száma, vagyis a tu-

lajdonképpen Székelyföldön levő róm. kath. felekezeti iskolák száma Háromszéken 26 - 2500 tanulóval, Udvarhelyen 28 iskola 3400 tanulóval, Csikban 49 iskola 6600 tanulóval, Küküllőben 13 iskola 600 tanulóval, Marosban 26 iskola 1900 tanulóval, Aranyosszéken (Torda) 4 iskola 200 tanulóval, vagyis a tulajdonképpen Székelyföldön van 147 róm. kath. elemi iskola 15.000 tanulóval.

Kerek számokkal beszélve a róm. kath. elemi iskolák fele és tanulóinak felerésze a tulajdonképpen Székely területen, míg a másik fele Erdély és egyéb csatolt részekben szétszórva van.

A csatolt területek összes reformátusainak száma 717.000, ebből az Erdélyi ref. egyházkerülethez tartozik 503.000 lélek, az a Királyhágó melléki egyházkerülethez pedig 214.000 lélek. Az Erdélyi egyházkerülethez tartozó ref. elemi iskolák száma 366, tanulóinak száma kereken 27000. A királyhágómelléki ref. elemi iskolák száma 134, tanulóinak száma kereken 14500.

Az erdélyi ref. egyházkerülethez tartozó iskolák közül Csik, Háromszék, Brassó, Udvarhely, Maros, Küküllő, Aranyosszék (Torda) területén levő ref. felekezeti iskolák száma: Háromszéken 21—1242 tanulóval, Brassó 4—549 tanulóval, Udvarhely 22—1782 tanulóval, Maros 105—8032 tanulóval, Küküllő 28—1723 tanulóval, Nagyküküllő 7—587 tanulóval, Aranyosszék (Torda) 13—1116 tanulóval, vagyis a tulajdonképpen Székely területen 201 iskola van 15000 tanulóval.

Ha ezt a számot szembeállítjuk a két ref. egyházkerület iskoláinak és tanulóinak 500 iskola és 31500 tanuló számával, úgy kitűnik, hogy az összes ref. iskolák 2/5-e és az összes tanulók fele a Székelyföldön van.

A csatolt területek összes unitáriusainak száma 72000.

Az unitárius egyház összes iskolái illetve elemi iskolái mind a tulajdonképpen Székelyföldhöz tartozó területen vannak. És pedig 39 az elemi iskolák száma, 2528 tanulóval.

A csatolt területek összes magyar evangélikusainak száma 32600.

Ezek iskolai adatait nem ismerem, de feltételezem, hogy nekik is van legalább 10 iskolájuk 1000 tanulóval és az ok iskoláiból és tanulóiból legalább felerész a szorosabb értelemben vett Székelyföld (Brassó, Küküllő) megyéi szélén van.

Mindezen adatok egybevetéséből megállapítható, hogy a Romániához csatolt összes terület magyar katolikusainak a száma kereken 700—750.000 lélek.

Ugyancsak megállapítható, hogy ugyanezen terület magyar protestansainak a száma kereken 800.000 lélek.

Az összes katolikus magyarságból a Székelyföldnek tekinthető részen lakik kereken 260000 lélek.

Az összes protestans magyarságból a Székelyföldnek tekinthető részén lakik 270 ezer lélek.

Tehát az autonóm székely iskolákra igényt tartó magyar kisebbségi lakosok száma, akik a párisi egyezmény 11-ik cikkének alapján követelhetik autonóm szerveik utján a magyar nyelvű állam költségén fentartartandó iskolákat 530.000 lélek, vagyis az összes magyarság 1/3-a, kereken számítva.

Ha tehát a saját költségen volt iskola terhére ez $\frac{1}{3}$ -ad részt a magyar lakosság válláról a nemzetközi egyezményben biztosított jogok alapján levesszük a többi $\frac{2}{3}$ -ad rész magyar lakosság számára pedig a már hivatkozott egyezmény 9. cikkének és 10. cikke 2-ik bekezdésének alapján az aránylagos államsegélyt kiköveteljük, ezzel semmiféle jogot fel nem adunk a felekezeti oktatás szempontjából sem, hanem az iskolafentartók terheinek az állampénztárból való könnyítését törvényes alapon és akár szükség esetén a nemzetközi fórumokhoz fordulva is követelhetjük.

Az intéző bizottságnak kiemelkedő pontja volt még báró Szentkereszt Béla elnöki beszámolója.

Elnök közölte, hogy a választások alkalmával elkövetett visszaélések tiltakozásul a pártközpontnak bejelentette a mandatumáról való lemondását, ezuttal az intéző bizottságnak is rendelkezésére bocsátja mandatumát.

Az intéző bizottság a lemondást nem fogadta el, a legteljesebb bizalomról biztosította és lelkes, meleg ünneplésben részesítette.

Meghalt Welnreiter János.

Városunk társadalmi élete ismét szegényebb lett egy igazán derék emberrel. Meghalt Welnreiter János, a sok évtized óta fennálló, messzeföldön legjobb hírnevének örvendő „Welnreiter sörgyár” tulajdonosa.

Ismét kidőlt sorainkból egy velünk forrón együtt-érző testvér, akinek egész élettevékenysége áldott emlékeztet magá után. Derék, törvénytisztelő polgára a városnak, köztisztviselőnek örvendő tagja a társaságnak, nemesszívű, segítségére mindig kész, igazi jóbarát, kulturális intézmények bőkezű támogatója, melegsívű, áldozatkész istápolója az emberi nyomorúságnak és mindenekfelett családjaért élő-haló jószágos hitves, apa és nagypapa, kinek minden fáradozása odairányul, hogy szereteinek jóllétét, boldogulását az egész életre biztosítsa.

Egy igaz ember, aki felülemelkedve faji és felekezeti különbözőségei korlátain, meg tudta becsülni a közélet javára szolgáló minden munkásságot s megbecsüléssel fordult mindazokhoz, akik az élet különböző vonatkozásaiban a köznek szolgálatában állottak.

Életének hanyatló éveiben sok testi és lelki szenvedés szakad rá, de ő az igaz ember hitével és megadásával hordozza azokat most bekövetkezett haláláig. De koporsója felett ott lebeg a halhatatlan élet hitének hitvallomása: „Non omnis moriar!” Áldott emlékezte élni fog közöttünk! Elköltözött jóbarát, Isten veled! A boldog viszonzulásig!

Temetése vasárnap d. e. 11 órakor. Szabó Jenő.

A RÉGI KÉZDIVÁSÁRHELY.

Irt: VAJNA KÁROLY.

Látogatás a temető kertekben.

I. A rom. kath. régi temető. A Welnreiter-féle új temető. A hősök temetője.

Öreg ember a múlt emlékeinek él. És minél fájdalmasabban érzi az öregség hatását, annál jobban hozzászokik az elmúlás természetes gondolatához, a földi szenvedésektől megváltó halálhoz.

Az ifjuság élni, élvezni óhajt. Az öregek már várják a csendes pihenés óráját. A zajos, a vig, a mulató élet szinte bántja az öregeket, mintha minden lépésre azt hallanák a modern nemzedék szájából: „az öregek adjanak helyet az ifjuságnak!” És ezért féltre vonulnak s hol a Józsiás-kert árnyas parkját, hol a temető kerteket keresik föl és elhunyt szeretteikkel beszélgetnek — gondolatban. Visszaidézik emlékeikben jószágukat, kedvességüket, szépségüket s meg-megöntözik sirjaikat a hála, a kegyelet könnyeivel.

Magam is hasonlóan cselekszem. Félreálltam az új nemzedék útjából. De, amelyet több, mint egy félszázadon át tiszta lelkesedéssel szolgáltam s amelyet mindig lelkemből szerettem: a közügyei nem tudtam, nem tudom elhagyni s fölvettem ismét az újságírói tollat is és írogatom emlékezéseimet, hogy néhány adatot följegyezsek a város és a családok múltjából s így megmentsam a jövő nemzedék számára az elkallódástól. Hogy aztán félreértésből, vagy meg nem értésből már is hallottam egy-két megszólást, őszintén sajnálom, de az igazság útján tovább haladok. El-elmegyek a temetőbe egy más — hangulatért. Megállok és elgondolkozom egy-

Van-e a magyarnak nyelvérzéke?

A Székely Ujság legutóbbi számában valaki azt mondta, hogy nem igen van.

Engedje meg a cikkíró — akiben alighanem egyik barátomat tisztelhetem — hogy megállapításához pár szóval hozzáhökkenjek.

Idestova már tíz éve különös figyelemmel böngészem a nyelvtudományi irodalmat és sehol egy népre vonatkozólag sem találtam olyasféle jellemzést, hogy nyelvérzék hiányban, vagy túlbőségben szenvedne.

Nagy a gyanum, hogy a szakirodalomban ez a fogalom — ismeretlen is, bármennyire is hangos töle a csárda. A nyelvérzék kissé felületes fogalmi használat s ha nem is esik messze attól, amire céloz, de egész bizonyosan csak melléje vág. Jó melléje, de melléje.

A nyelvérzék egész egyszerűen: nyelvtudás. Kell hozzá jó fül, jó beszédsszerv. Ez pedig éppen úgy meglehet a kézdivásárhelyi ref. elemi iskolában, mint ahogy hiányozhatik a francia köztársasági elnökből. Kell még hozzá jó emlékezőtehetség, mint a cigánynak a nótához. Az olyan egyéneknek, akik gyakorlati uton sajátitanak el valamely nyelvet, nem is szoktunk nyelvérzékéről beszélni.

Ez legfeljebb a könyvből tanuló egyénre alkalmazható, aki, ha jól megtanult valamely nyelvtani rendszert, ezen a rendszeren keresztül vizsgálja az új hangbeli megnyilatkozásokat.

A nyelvtani rendszer ismeretének foka az ő nyelvérzékének a mérőegysége.

Ha tehát a magyar gyerekről azt mondjuk, hogy nincs nyelvérzéke, ez legfeljebb csak azt jelenthetné, hogy nem képes, mondjuk, anyanyelvének a rendszerét megérteni. Nem is könnyű, az igaz, de vigasztalódunk, hogy ebben a tekintetben a gyermekek mind egyformák.

Aki könyvből tanul nyelvet, az kottából muzsikál; aki gyakorlatból sajátítja el a nyelvet, az naturalista.

Fogjuk meg ezt a hasonlatot s meg fogjuk érteni, hogy a magyar tanuló u. n. nyelvérzékeltensége mit akar jelenteni; azt, hogy van füle s muzsikája, de nem halli nótát. A kompakt tömegben élő székelységnek nem igen van alkalma más nyelvet hallani, kottából pedig nehéz muzsikálni, azaz előbb meg kell tanulnia bizonyos nyelvtani u. n. szabályokat (nota bene: nincs is a nyelvben szabály, csak szokás) s ezekbe ródalni bele a kifejezendő lelki tartalmat.

Vegyes nyelvtérületeken élő magyar egy hajszállal sem áll hátrább a nyelvismert terén, mint a többi népek.

Sőt!

A cikkíró s vele együtt még sok más ne botránkozzék meg azon kijelentésem, hogy *alkalomadtán egy már anyanyelvét jól beszélő magyar sokkal hamarabb és tisztábban sajátít el idegen nyelvet, mint a legtöbb más nép, különösen a „nagy nyelvérzékű” európai kultúrnépek.*

Itéletemet — ellenőrizhetetlen tapasztalataimon kívül — a magyar nyelv hang-sajátságaira alapítom.

Egyetlen európai népnek nincs akkora hangszinanyaga, mint nekünk. Éppen ez az oka annak a tapasztalt jelenségnek, hogy ritkán és nehezen tanulják nyelvünket. Pl. nagyon kínos még a magas zeneműveltségű olaszoknak is megtanulnia magyarul, abból az egyszerű okból, kifolyólag, hogy nincs a, e, ö, ő, ü hangja. A románból is hiányoznak ezek, viszont mi is kinlódunk az ő, á, é hangjakkal. Még sok példát említhetnék, de azt hiszem felesleges. A magyar és a francia tanulják meg leghamarabb és legtisztábban egymás nyelvét, mert úgy a magán, mint a mássalhangzók ugyanazok mindkét nyelvben. (A írás, a hangjelzés (kotta) különbség itt nem számít!). Amikor a magyar azt mondja: ló, a francia azt hiszi, hogy francia mondotta ki ezt a szót: l'eau (ejtsd: ló), ami nála vizet jelent.

Lényeges különbség csak a hangsúly elhelyezésében van.

Végzetesen téved, aki azt hiszi, hogy az anyanyelvet az anyatejjel szíjjuk magunkba, mintha a nyelv benne volna a tejben, mint a fehérje, vagy a torjai tejben a H₂O. Ezért olyan mulatságos és szellemes az a kis adoma, amit a Székelyföld közölt. Egy német házaspár örökbefogad egy angol csecsemőt. Nosza, elkezd a két öreg angolul tanulni, mert hát a gyermekük két év múlva — angolul fog beszélni.

Tg-Ocnán laktam egy torjai származású családnál. Apa székely, anya szász, a gyermekek csak románul beszéltek, mert a szomszéd pajtások mind románok voltak.

Az arisztokrata családok gyermekei több nyelven beszélnek, de nem azért, mintha több nyelvérzékük volna, mint az oroszfalvi utcagyerekeknek, hanem, mert több nyelvi alkalmuk van.

A nyelv éppen úgy kulturmozdulat, mint a zsebkendő, kés, villa, köszönés és lábujjhegyen járás. Meg kell tanulni.

Ez is megvolt a 18-ik században; itt a legrégibb síremlék a Neszkovits Györgyé, a ki 1818-ban halt meg.

1696-ban hozta ide Kantába a Szentferencendi minorita barátokat Nagy Mózes gelencei plebános, hogy az általa Esztelnekről idetelepített gimnáziumban tanítsanak és a papi teendőket is végezzék. A minoriták pár évtized alatt felépítették a mostani kolostort, amely alatt sirbolt is volt, melyben a főoltár előtt a szentély alatt nyugszik a nagynevű alapító, Nagy Mózes is. Ebbe a sirboltba nemcsak papokat, de nevezetesebb világi egyéneket is temettek.

A kantai temető azonban már a múlt század elején kicsinynek bizonyult. 1825-ben a kantai r. k. egyházközség a várostól azt kérte, hogy a mai ref. temető északkeleti végéből szakítson ki egy részt, hogy a városi r. k. halottakat ne kelljen a messzebb kantai temetőbe vinni. A város a kérését teljesítette is. Ez lett a városi kath. temető.

A múlt század 60-as éveiben már mindkét temető szűknek bizonyult. Új temetőhelyről kellett gondoskodni. A hitközség hívei szegények voltak. Kepézés sem volt. A hatóság a temető bezárásával fenyegetőzött. Azonban — ahol a legnagyobb szükség, ott van mindig az isteni segítség. És ez a segítség meg is jelent az áldott lelkű Welnreiter György főgondnok és felesége Podhora Juliánna személyében, akik felajánlották adományképpen a főkapuval szemben levő főúttal kezdődőleg jobbra eső részen levő szántóföldet a temető kibővítésére, örök halálra kötelezve a katolikus közönséget és örök emléket állítva önmaguk szép lelkének. A temető kerítésére a kapu fölé 1901-ben helyezett márványtábla őrzi a nemes tett

egy sir előtt és feljúl lelkemben a közélet álmódzó munkásainak, sok jó ismerősömnek és kedves barátomnak nemes, szép emléke. És én hangulatban meggázdagodva térek vissza egyszerű, de édes otthonomba — íróasztalom mellé, hogy folytassam tovább emlékezéseim megrögzítését, mint Arany Jánosunk is írta:

„Oh ... nem a hírt, nem a dicsőséget,
nem hogy a világnak tiszsek vele céget,
de, hogy az írásban lelkem átfijjodék!”

Most temetőink multjáról írok egyet-mást.

Történetírók szerint Kézdivásárhely helyén hajdan egy római város (Praetoria Augusta, vagy Asserculi oppidum) állott. De eltűnt az enyészetbe, elsodorta a népvándorlás áradata. 1852-ben derült világosság e tényre. Ekkor készítették az Ojtoz felé vezető új utat városunk északkeleti végén, Oroszfalu felé. Amint ott egy átvágást csináltak, ásás közben sok római műemléket, római hamvvedreket, érmeket, arany poharakat, fegyvereket találtak, melyek, sajnos, mind Bécsbe, az osztrák császári muzeumba kerültek*) s amelyek kétségtelessé tették, hogy itt római város, telep, vagy tábor állott. De egyben azt is tanusítják, hogy a legrégibb temető is ott volt.

Sokan tudni vélik, hogy ettől a római temetőtől északra, a kovács-szer és a mai városháztól északra eső területen is egy régi temető volt. Ez azonban nem bizonyos. A 18-ik századig vissza lehet azonban menni a ref. temetővel. Egy 1794-beli síremlék legalább is ezt bizonyítja.

A rom. katolikusok legrégibb temetője az, a melyik a szentléleki dombon van, az u. n. kantai temető.

*) Magyar Tud. Akad. Értekez IV. évf. 6. sz. és Orbán B. „Székelyföld leírása” III. kötet, 101. lap.

Ne tévesszük össze tehát az alkalmat a tehetséggel s ne hibánk. Ne vigyük be erőszakosan a világ közvéleményébe, hogy a magyar nyelve nehezen forog s gáluska van a szájában. Amiórt az ő nyelvében olyan hangok fordulnak elő, amit öblösen kell ejteni, ez nem bárgyuságnak vagy tehetségtelenségnek a jele. Bizonyos „előkelő” kulturhangok, mint pl. a németé v. angolé, épen úgy csiklandják a mi füleinket is.

Egy kis cserkészlet a világirodalomban még egy érdekes és ránk elég kedvező tényre fog vezetni. Valamennyi nevesebb költőnk és írónk aránylag jóval több nyelvet ismert, mint a lajthán tuli kulturzóna irodalmi nagyságai. Szegény Petőfiink önszorgalomból magánuton sajátítják el az angol, német, olasz, francia nyelveket és minta fordításokat nyújt. Kosztolányi Dezső sokoldalúságát Nyugaton mindenki ismeri. Avagy nem volt-e — sajnos! — 48-ig a magyar nemzetgyűlések nyelve a latin?

Tehát mégis csak van a magyarnak valami nyelvérzéke! Szócs Mihály

Megérkeztek az új ércpénzek a Banca Naționalăhoz. A Banca Naționalăhoz megérkeztek az új tiz és husz leus ércpénzek. A husz leus olyan, mint a most forgalomban levő, mert azzal színében és súlyában egyezik. A tiz leus súlya 5 gramm, átmérője 23 milliméter, színe sárga. Egyik oldalán Őfelsége II. Károly király arcképe van, míg a másik oldalán egy, a fején koronát viselő sas madár. Az új ércpénzeket a napokban, amint az erre vonatkozó utasítás megérkezik, forgalomba bocsátják.

Készülünk a kath. egyház kerti mulatságára, mely vasárnap délután lesz a Lukács-kertben.

A mozi műsora.

A ma és holnap bemutatásra kerülő hangos filmoperette „Öfensége a szerelem” egyike azon kevés jó filmeknek, amely alkalmazkodni tudott a közönség kívánságaihoz és azt mindenben ki is tudja elégíteni. Tartalma ötletes, fordulatos és mulatságos, a rendezés körültekintően gondos — Lubits mester remekműve — és különösen a külső kiállítás gazdagságával remekelt. A történet, mint vigjáték indul, később azonban elmés operetté fejlődik, amely még fokozza a hatását

emlékét. Itt kezdődik a Welnreiter-fele temető.

A világháború végén azonban már ez a temető is szükké vált. Naponta nőtt az idebetemetett hős halottak száma. Ki kellett bővíteni újból a temetőt. Es ekkor is adott az Isten egy igazi jótevőt. Az örök álmát alvó Welnreiter György főgondnok egyetlen fia, Welnreiter János edesapjához méltó, nemes gondolkodású utódnak bizonyult: a hős halottak részére, a temető újabb kibővítésére, a temetőőr lakásának felépítésére egy nagyobb szántóföldjét oda ajándékozta, a temetőőr lakásához anyagot adott s egy veteményes kertnek való jókora helyet is.

Welnreiter János jószágából egyelőre pár évtizedre meg van oldva a kath. temető kérdése.

A temető azonban több irányú rendezést kívánt.

A háború alatt az ellenség megrongálta a régi temető kerítését és a főkaput. A hősök sírjai nem voltak megfelelően bekerítve, sőt nagyrésztben gondozatlanok voltak. A temetőben a sírokhoz vezető utakat benőtte a fű. Sok sírra nem gondoltak az utódok, a síremlékek egyrésze dűlőfélben. Temetőőr nem volt. A sírokat megrongálták, a virágokat rendszeresen ellopták s hol más temetőkben találták meg, hol a piacon árusították el a sírablókat.

Az egyházközség e dolgokon képtelen volt segíteni. E bajokat soká tűrni azonban nem lehetett. A társadalomból a hívek közül kellett jönnie valakinek e bajok orvoslására, megszüntetésére.

A Gondviselés akarata az, hogy erre a nehéz munkára ismét csak a Welnreiter család egyik tagja vállalkozott. Egy gyöngéd női lélek. Egy fenkölt gondolkodású, meleg-

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Július

4

1931.

Cserkészlet.

A szépen fejlődő cserkészek mind gyakrabban jelennek meg már az utcán. Örömmel hallgatjuk énekeiket és a kürt szavat. Vasárnap 2 órs Sartaiván és Szászfaluban volt kint. Hazafelé a volt gyakorlótéren folytak nagyban a gyakorlatok. Szerdán pedig a „Farkaskölyök” volt kirándulni a polyáni borviznél, ahol Krassovszky megvendégelte őket és emlékebe egy-egy „Venus-borviz” feliratu ceruzát adott a fiúknak. A kicsinyek eláradva, de dallal jöttek este haza.

Nagy a készülődés a július 12-iki „cserkésznapra”, melyet az Unio-kertben fognak megrendezni. Lesz egy kis cserkész szindarab, tábortüzi jelenet, szavaltat, tombola, melyen egy egész hordó bor lesz kisorsolva. Partoljuk fiainkat és legyünk ott minél többen.

Ne feledjük el a 12-iki cserkésznapot.

— Doktorráavatás. Ifj. Molnár Dénest a kolozsvári román tudományegyetemen a jogtudományok doktorává avatták. Örömet, mikor újból egy székely törekvő ifju sikeréről számolhatunk be.

— Szabadságon. Dr. Bidu V. Valér kórházi főorvos 2 hónapi szabadságra Bázna fűrdőre utazott.

— Közgyűlések. A Kézdivásárhelyi Szabó Ipartársulat Péter és Pál napján tartotta meg évi közgyűlését. Tóth József elnök beszámolt a társulat működéséről és az előfordult eseményekről. Pénztár és egyéb elszámolások rendbe találtattak. A közgyűlés köszönetet mondott a vezetőség tagjainak; ennek dacára Tóth József elnök beadta lemondását és kérte, hogy új elnököt válasszanak, mert, úgy látja, hogy most sem jött el minden tagtárs a gyűlésre s ha békességet nem lát, nem vezeti tovább az ügyeket. Nagy vita után elhatározták, hogy 8 nap múlva elnök választás címén új közgyűlést hívnak össze. — A múlt szombaton délután elnök házanál a csizmadia ipartársulat tartotta meg közgyűlését, melyen Nastasi Cornel interimár bizottsági elnököt, tisztelőbeli taggá választották. — Ma, szombaton délután az asztalos ipartársulat tartotta meg közgyűlését Kovács István elnök házanál

szivü asszony, Welnreiter János leánya: Welnreiter Vilma, dr. Fekete Andrásné, aki a temetőrendezés ügyeit is önként magáévá tette. És férfiakat is megszégyenítő, erős akarattal megnyerte az egész közönség bökéző áldozatkészségét s ezzel a rendezés nehéz kérdését megoldotta.

Az ő anyai érzékeny lelkét évekket előbb nagy veszteség érte: két bájos széplelkű leányát: Vargha Ilikét és Sáríkat vissza kérte az Ég. A bánatos anya évekig járta a temetőt. Gyönyörűvé tette a sirt és sűrű könnyeivel öntözte.

Az isteni gondviselésben való megnyugvás is megjött. A sír hova-tovább, mindig szebb és szebb lett. E melegsivü asszonyon is betelt a költő mondása:

Oh, a sír sok mindent befed:
But, örömet, fényt, szerelmet,
De ki gyermekét szerette,
Gondját sír el nem temette...

És egy napon a mások sírjainak, az egész temetőnek gondját is gyöngé női vállaira vette. Két évi lankadatlan tevékenysége csodát mivelt. A temetőt gyönyörű, virágoskertté varázsolta.

Öneki, boldogult nagyapjának és edes apjának áldozatkész jósága adta nekünk ezt a szép temetőkerttet, amelyet a hívek méltán nevezhetnek róla Welnreiter-fele temetőnek, a közvetlen közeleben létesítendő városi köztemetőtől való hálás megkülönböztetésül is.

Történetek pedig ezek az Úrnak 1828-1930. éveiben. 1930-ban Pokorny László rajztanár nagy fáradsággal elkészítette a temető térképét, számba vette a gazdátlan sírokat. Most dolgozik a temetőbizottság a sírok osztályozásán, számozásán, a temetőrendezési szabályzatán és ezzel a temetőrendezés befejezést nyer.

— A cégbejegyzésről. A Kereskedő Társulat elnöksége közli úgy a helybeli, mint a vidéki érdekeltekkel (kézdi és orbai járás), hogy a kereskedelmi minisztérium által elrendelt cégbejegyzések előmunkálatai a kereskedőkör helyiségében folyó évi július 15-től, hétfő, szerda és szombat napokon délelőtt 10 és 11 óra között megkezdődnek és tartanak augusztus 15-ig. Mindenkinek érdeke, hogy ezen idő alatt a szükséges nyomtatványokat a fenti társulathoz megszerezze és kitöltesse annál is inkább, mert ezen az uton megkímélheti a postázással és hitelesítéssel járó költségeket. Egyéni cégek hozzák magukkal a következő okmányokat eredetiben, vagy hitelesített másolatokban; mivel ezen okmányok irattárban maradnak. 1). Személyazonossági igazolvány, ez lehet bármely okmány, amelyből az illető neve, kora és foglalkozása megállapítható. 2). Ipari igazolvány azon hatósági záradékkal, hogy az ipart, vagy kereskedést ma is üzi. A cégbejegyzés megtörténtéről szóló okmányt ezen társulat után fogja mindenki visszakapni, ami a jövőben pótolni fogja az iparigazolványt.

— Évzáró. Az áll. el. iskolában múlt vasárnap volt a sikerült évzáró. Különösen Nagy Géza tevékenységét kell dicsérjük. Az évzárón első ízben magyar jutalomkönyvek is kerültek kiosztásra.

— Új baromfitenyésztő Szövetkezet alakul Kolozsváron. A Gazdasági és Hitel-szövetkezetek Szövetsége 1000 drb. vörös izlandi, törzskönyvelt, jó családból származó, pedigrés csibét hozatott Gödöllőről a népies baromfitenyésztés feljavitása céljából. A faj baromfiak tiszta verben való továbbtenyésztése érdekében a Szövetkezetek Központ Baromfitenyésztő Szövetkezetet alakít, amelynek hivatása lesz egyrészt a tisztavérben való tenyésztés fenntartásának biztosítása, a fajbaromfitenyésztésnek széles körben való propagálása és tenyésztése, a tenyészállat és tojás értékesítés megszervezése, baromfitenyésztési kellékek, gépek, eszközök, anyagok, speciális takarmányok közösen való beszerzése. A Szövetkezet alapítókéjét fogja gyarapítani az 1000 drb. csibe árából betolyo összeg. A szövetkezet tagjai egyszer s mindenkorra szívesen üzletrészeket kötelesek vásárolni. Egy üzletrész ára a törvény előírása szerint 500 leu. Egy tag több üzletrészt is vásárolhat. A szövetkezet tagja maguk választják meg a Szövetkezet igazgatóságát és tisztviselőit. Az erdélyi Gazdasági Egyletnél, Kolozsvárt Attila u. 10 sz. alatt lehet jelentkezni a szövetkezeti tagok sorába való belépésre, avagy a kedvezményes áron kiosztandó vörös izlandi csibékre.

— DANKÓ PISTA NÓTAFÁJA. Hétfőn, június 30-án kedves, meleg estje volt azoknak, akik résztvettek F. Fekete Rozsi által rendezett Dankó Pista nótafaja c. operett előadásán. Az estnek hangulatos képet varázsolt a gyermekek fellépése, akik az előadás előtt táncokkal ragadták magukkal a hálás publikumot. Így nagyon kedves volt a kis Jancsó Lia, dr. Jancsó Gábor volt közjegyző leányának magyar színlője izlése magyar ruháskában. Most Foltz József ügyesen, bátran elrejtett bohóc-táncra ragadta el a közönséget. Ezután Kovács Anci és Györfi Mucus bájos tánc száma váltott ki eismérést. Kedves volt Dávid Pityu és Dávid Laci tánc. Az aranyos két gyermek után Rákosi Buba és Gábor Évi arattak tapsot felnőttek dicséretére is való apacs-táncokkal. A függöny feigördülése előtt Szakacs Antal főgimn. tanár Petőfi Sándorról tartott tartalmas, ékes szónoki rutinnal telelített megemlékező beszédet. Az operettben műkedvelőink legjavá lépett fel és egytől-egyig jó játékokat nyújtottak. A cimszereplők Kanabé Sándor szimpa ikus volt igazi elemében volt Benkő Laci, aki a Peti-kontras figuráját oly jóízűen, annyi humorral alakította, hogy számot tett volna régi színésznek is. Benkő Lajos ezuttal is kiemelkedett. Mesésen játszott. Farkas Ernő élethű gavallért alakított. Szereser Margit gyönyörű énekekkel, Botas Mancsi intelligens, bátor játékaival, Bodor Pálma művészi táncával, Müller Lili és Nagy Irénke szép magyar táncokkal Kertész és Kézsmáki a groteszk táncokat arattak zúgó tapsot. A Fehér-házaspárt nem kell dicsérjük... Szócs Mancsi és Vittig Paula nagyon jók voltak.

— A magyar hírlapírás küzdelmei. Az erdélyi magyar hírlapírás, mint általában a magyar kultúra az imperium változás óta hova-tovább több nehezsegekkel küzd. Most a 39 éve fennálló, kitünően szerkesztett DÉVA ES VIDÉKE című lapotársunk jelenti be utolsó számában, hogy megjelenését a mostoha körülmények és nehez viszonyok folytán július elsejétől kénytelen „legalább is egyelőre” beszüntetni. Elég szomorú dolog és nem válik dicsőségére a Deván tekintélyes számban élő magyarságnak, hogy a lap kellő támogatás miatt kénytelen megszűnni. Hiába úgy van mindenütt, hogy a vidéki lapok után kap az olvasó, ha azt ingyen elolvashatja, de a csekeiy elitizetesi dijjal (mert általában olcsók a lapok) hozzájárulni a lapok fenntartásához, nem tartja kötelességének. Pedig az erdélyi magyarság csak úgy állhat meg az idők viharában, ha mindenki szíven viseli a magyar kultúra minden ágának, hírlapnak, iskolának, színháznak stb. fenntartását, segítségét.

— A sétatéri ünnepély. A július 19-re kitűzött Molnár Józsiás és neje emlékünnepély rendezőbizottsága Tóth Andor rendezőbizottsági elnökkel az élén megtette az előkészületeket az ünnepélyre, mely nagyjában olyan lefolyású lesz, mint az előző évek. Pénteken este megbeszélték a részleteket, mely értekezletre elnök meghívta városunk összes ipartársulatait és egyesületeit a rendezésben leendő résztvétel céljából. A Józsiás-kert mindnyájunké, tehát mindnyájan részt kell veyünk az ünnepély sikere érdekében. A jövedelem elsősorban a Vasut-utca felől felállítandó diszes vaskapu költségeire fog fordíttatni.

— Az adófizetőkkel emberségesen kell bánni. Több lap megemlékezett arról a pénzügyminiszteri rendeletről, mely az adóbeszedőket emberséges bánásmódra inti, egyben utasítja az adóhivatalokat, hogy a legkisebb pénzösszeget is el kell fogadni az adó fizetésébe. A rendelet legfontosabb részét most itt közöljük: — Az adóhivatal embeinek olyanokkal szemben, akiknél kézzel fogható a jószándék, de akik a súlyos pénzügyi krízisre való tekintettel nem tudnak fizetni, emberségesen kell bánni és az adófizető által felajánlott legkisebb pénzösszeget is el kell fogadni. Azokat a szerszámokat és házbutorokat, amelyeket a törvény védelembe helyez, nem szabad elárverezni és általában mielőtt az árverést megtartanák, a pénzügyigazgatónak személyesen kell meggyőződnie arról, hogy nem követtek-e el visszaélést, vagy az adófizetővel nem történt-e valamilyen törvénysértés? Az adóbeszedőknek szigorúan kell megvizsgálniok azt is, hogy a bankok a tőkekamatadót befizették-e, a részvénytársaságok a közgyűléseiket megtartották-e és a felek nem károsították-e meg az államkincstárt? A fogyasztási illetékek kiadására külön is felhívom az adóágensek figyelmét, akiknek ugyanilyen éberséget kell tanúsítaniok a bélyeg- és örökösödési illeték behajtásánál is. A rendeletet Argetoianu pénzügyminiszter írta alá.

Elmaradt a tenniszverseny. A hirdetett tenniszverseny — mint velünk közlik — végleg elmaradt.

ID. TAMÁS ELEK.

Az elmúlt szombaton, július hó 27-én kísérték örök nyugalomra Kézdiszentléleken id. Tamás Elek földbirnokost. A régi vidéki magyar életnek egy kiválóan jellegzetes alakja dőlt ki vele küzdő sorainkból. Háromszéki szent rögök szívós gyökerhajításán sarjadt ő székely élet, aki egy igazán szép és nagy életharcon keresztül egész haláláig híven megőrizte azokat a faji jellemvonásokat, amiket az új nemzedékről már-már lekeptat a rohanó idő s amiket csak az eltemetett múlt egy-egy ittfeledett alakjánál láthatunk még olykor-olykor. Halálra szánt fajának igazi hű fia, aki lelkének acélos erejével épp úgy tiltakozik az elmulás ellen, mint, hogy daliás testének acintos energiájával is a faji őserőt reprezentálja. Halálos nagy szerelem az édes anyaföld megszentelt barázdáihoz: testvéri hűség a fajhoz, melynek másfélezeréves küzdelme és szenvedése el nem mosódó emlékekben ihleti élet tevékenységét; soha el nem némítható vágy az örök élet ideál: az egyéni és nemzeti függetlenség után, áldozatos készség mélységes meggyőződéssel vallott hite és ősi egyháza szolgálatára. Ime ezekben a vonásokban domborodik ki az id. Tamás Elek székely karaktere, tiszteletet parancsolva a maga számára az emlékezéstől. A régi magyar életben jelentős közéleti szereplésében e jellemvonások vezetnek. Mint községének egykor vezetője, mint a régi függetlenségi politika oszlopos harcosa, mint a k.-szentléleki róm. kath. egyház buzgó főgondnoka, mindenütt hűséggel állotta meg helyét s hasznára vált a köznek. Mint egy sirba hanyatlott régi világ beszédes élő fejfája állott itt közöttünk 83 éves korában bekövetkezett haláláig. Emléke igaz emlék! Legyen áldott! Sz-ő.

Gyönyörű nyári női és férfi kalapok
kaphatók KOVÁCS JÓZSEF kalapgyár vasut-utcai üzletében. — Jutányos árak!

Vegyileg tisztít és fest

női- és férfiruhákat, plissézozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest és prése! többféle minőségben, női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját elveszítené, = legjutányosabb árban

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcuesc (Kézdivásárhely). 1931.

A kézdivásárhelyi r. kath. főgimnázium tanítóképzővé alakul át.

Az erdélyi kath. Státus igazgató-tanácsa, mint iskolafenntartó hatóság számotvetve az új idők követelményeivel, továbbá a középiskolát végző ifjúság elhelyezkedésének szinte leküzdhetetlen nehézségeivel, az illetékes miniszterium jóváhagyásával elhatározta, hogy a jövő 1931/32. tanévtől kezdve kézdivásárhelyi főgimnáziumot tanítóképzővé alakítja át, illetve a főgimnázium felső tagozata helyébe áthelyezi a csikszeredai tanítóképzőt. Minthogy azonban a hét osztályú tanítóképző alsó tagozatának, jelenleg I.-III. osztályának tananyaga teljesen azonos a hét osztályú liceum tananyagával, azért a liceumot végezni akaró ifjak az alsó tagozatot éppen úgy végezhetik Kézdivásárhelyen, mint eddig tették. Akik ez intézetbe felvételt óhajtanak, már most jelentsék be e szándékukat szóval vagy levélben az intézet igazgatóságának (Liceul rom. kath. Târgul-Săcuesc) annál is inkább, mert az ujonnan átalakított és berendezett internátusban csak 130 tanulónak lesz helye. Ezek havi 600 leiert fognak teljes ellátást kapni. A felvétel a jelentkezés sorrendjében történik.

Az intézetbe a beiratások augusztus 25—31. napjain lesznek, mikor is minden ifju tartozik a következő okmányokat felmutatni és beadni: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Keresztlevél. 3. Román állampolgárságról bizonyítvány. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Iskolai bizonyítvány: I. osztályba lépőknek az elemi iskola 4-ik osztályáról, (a felekezeti iskolában végzetek kötelesek iskolai bizonyítványukat az illetékes revizorattal is láttamoztatni) a IV. osztályba lépők a középiskola alsó tagozatának elvégzéséről szóló u. n. Abszolváló bizonyítványt kötelesek felmutatni és orvosi bizonyítványt arról, hogy a tanítói pályára alkalmasok.

SPORT.

Braşovia komb.-K. S. E. 7:1 (4:0)

Junius 28-án Brassóban mérkőzött a K. S. E. az ezen alkalomra néhány idegen egylett játékosával megerősített Braşovia kombinált ellen. A kombinált nagyon erős játékkal lepte meg a vendég csapatot úgy, hogy egy negyed óra sem telt el s már 3 gól terhelte a K. S. E. halóját, részben a védelem, de elsősorban Bakk kapus hibájából. Ez után kissé összeszedi magát a csapat és vezet néhány támadást, de a kombinált egyes emberei durva belemenésekkel, félemlítik meg játékosainkat s már az első félidő közepén egyik bekünet harc képtelenné teszik, aki helyett a tartalék albe s fel kell forgatni a csapatot. Még egy gólt kap a K. S. E. szünetig.

Szünet után kb. 10 percig keményen, támadunk s meg is van az eredménye: Fülöp szabadrugásból véthetetlenül küldi a labdát a Braşovia halójába, megszerze a becsületes gólt. Később a fáradság jelei mutatkoznak csapatunkon s nem tudják megakadályozni a kombinált újabb 3 gól elérésében.

A K. S. E. nagyon rossz formát mutatott. A kapus több potya gólt szedett be s nem produkálta a töle megszokott szép védekeket. Száva sem volt a szokott biztos bekk, nagy hibája, hogy nincsenek felszabadító rugásai. Csak betegesen állt ki, de legalább igyekezett. A halí sor szorgalmasan dolgozott, de nem bírt a fűrge brassói csatárokkal. Még Fülöp bizonyult a legjobbnak. A csatáros semmit sem mutatott. Legtöbbnyire csak állnak, nem küzdenek a labdáért s ha néha labdához jutnak, akkor sem tudják mit kezdenek vele. Nagyon hiányzott Pál a jobb szélről. Nincs sem a szélsők gyors kitérítése, felépített támadás, sem a kombinatív át törő csatárjáték. Főbb és rendszeresebb trenning kell a csapatnak, mert más különben ha erős ellenféllel kerül szembe, csak csunya kudarc lehet az eredmény.

Makkai bíró kissé nyomta a K. S. E.-t, másképp elég jól vezette a meccset.

„Nemere” — Kovásznai Amatőr S. E. 3:1 (2:0)

F. hó 28-án nagy érdeklődés mellett találkozott a két csapat, melyből győztesként ismét a „Nemere” került ki.

A „Nemere” annak dacára, hogy három tartalékkal ifjúsági erővel állott ki, az egész merközés ideje alatt — fölényesen játszott. Akciókkal állandó veszélyt jelentenek az „Amatőr” kapu részére, különösen a jobb szárny nagyon jó volt. Az „Amatőr”-ból a bravúrosan védő kapus Bokor, Kállai és Cruitea voltak jók.

A „Nemere” gólljait az I. félidőben Nika beadásából Bárfai és Kovács G. lötték, míg a három gólt János D. a II. félidő 20 p.-ben egyéni akcióból szerzi meg. Az „Amatőr” egyetlen góllját Popa hibájából éri el, ki saját kapujába (Nemere) öngólt fejel. A „Nemere” a merközés hátra levő részében is nagyon sok helyzetet szándékosan kiaknáztalanul, hogy így 11-est is a kapu mellé lö.

A merközést Kun bíró indisponáltn, erélytelenül vezette le. (B — ő)

*) A székelyudvarhelyi róm. kath. fiunevelő intézet az 1931-1932 tanévben bennlakásra felvesz jöviseletű növendékeket. Tanévi ellátási díj 8500 leu készpénzben. A szolid ellátási díj és gondos felügyelet mellett előnye a fiunevelőnek a város klimatikus fekvése a Hargita hegy lábánál. Székelyudvarhelyi fürdőváros is lévén, a gyermekeiket kísérő szülők a féláru utazás kedvezményét igénybe vehetik.

A fiunevelő intézet kapcsolatos a majdnem negyedfélszázados multa visszatekintő magyar tannyelvű, nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi róm. kath. liceummal (főgimnázium.)

A fiunevelő intézetről prospektust, a liceumról (főgimnáziumról) tájékoztatást küld 10 leu válaszbélyeg ellenében: A székelyudvarhelyi róm. kath. fiunevelő intézet igazgató-sága Odorheiu Jud. Odorheiu.

NYILTTÉR)

Feleségem, Pap Bertáért nem válllok semmiféle felelősséget.

Kézdivásárhely, 1931. július.

Tompos Ferenc pékmester.

*) Ezen rovat alatt közöltek nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

A város hivatalos hirdetései.

Primăria Comunei Urb. Târgul-Săcuesc.

No. 2705/1931.

Publicaţiune.

Aducem la cunoştinţă publică, că în baza legii Sanitare, după data de 14 Iulie 1931 nici un stabiliment industrial sau comercial nu se mai poate înfiinţa fără autorizaţie de Consiliul de Ingină Judeţean.

Toţi acei comercianţi sau industriaşi, cari s-au înfiinţat stabilimentele după data de 14 Iulie 1930 şi nu au autorizaţie de funcţionare se obligă ca până la data de 10 Iulie 1931 să ceară acesta prin Primăria oraşului Târgul-Săcuesc, în caz contrar li se vor închide stabilimentele.

Totăsemenea se va cere autorizaţie de funcţionare când obvine în stabilimentul industrial sau comercial ori ce schimbare, transformare, sau reparaţie.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az egészségügyi törvény alapján, 1930. július 14. után létesített ipari vagy kereskedelmi telepek (üzleti műhely stb.) a vármegyei egészségügyi bizottság által kiadott működési engedélye nélkül nem működhetnek.

Mindazok a kereskedők és iparosok, akik 1930. július 14-e után létesítették üzletüket vagy műhelyüket és nincs meg az említett működési engedélyük, köteleztetnek, hogy 1931. július 10-ig a városi tanács hivatal megkeresésével kerjék azt, ellenesetben betiltatnak az üzleteik vagy műhelyeik.

Ugyisint bármilyen változás (átalakítás, áthelyezés vagy javítás) jönne közben, be kell jelenteni az egészségügyi bizottságnak a tanács megkeresésével.

Târgul-Săcuesc, la 27. Junie 1931.

Preşedinte Com. Int.

Nastazi.

Secretar gen.

Tréger.

Nincs többé sertésvesz!

Ha DÁVID ELEMÉR főállatorvos által törvényesen védett

Desinfector tápport adagoljuk.

Hízást elősegíti és jóétvágyat csinál!

Egy csomag ára 40 lei.

Kapható:

BENE ALBERT NÉL.

Kirándulók és

fürdőzők figyelmébe!

Értesitem Kézdivásárhely és vidéke m. t. közönségét, hogy a TRANSSYLVANIA-fürdőtelepén

a vendéglőt

az idén is én bérlem és biztosítom a kirándulókat és fürdőzőket finom, jó kosztról, pontos kiszolgálásról, olcsó árakról

Egyben szíves figyelmükbe ajánlom azt is, hogy július 1-től a Transsylvania fürdőtelepén van meleg és fürdő is a kiváló gyógyhatású hideg fürdő mellett.

Róth Jenő.

Arany éremmel kitüntetve!

Bartos Boldizsár

TÂRGUL-SĂCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY